

Sygn. akt I ACa 657/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 czerwca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSA Eugeniusz Skotarczak
Sędziowie:	SSA Marta Sawicka (spr.) SSA Maria Iwankiewicz
Protokolant:	sekr. sądowy Justyna Kotlicka

po rozpoznaniu w dniu 22 maja 2014 r. na rozprawie w Szczecinie

sprawy z powództwa R. P. (1)

przeciwko Gospodarczemu Bankowi Spółdzielczemu w G.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim

z dnia 10 maja 2013 r., sygn. akt I C 808/12

I zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1/ pozbawia w całości wykonalności wobec powoda R. P. (1) tytuł wykonawczy w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego numer (...) wystawionego przez Gospodarczy Bank Spółdzielczy w G. w dniu 8 maja 2000 roku, opatrzony klauzulą wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 15 maja 2000 roku w sprawie VIII Co 1224/00 wraz z dalszym tytułem wykonawczym oznaczonym liczbą porządkową 2 wydanym przez Sąd Rejonowy w Gorzowie Wielkopolskim postanowieniem z dnia 4 stycznia 2010 roku w sprawie VIII Co 5562/09,

2/ zasądza od pozwanego na rzecz adwokata J. Ł. kwotę 8 100 (osiem tysięcy sto) złotych powiększoną o należny podatek od towarów i usług tytułem kosztów udzielonej powodowi z urzędu nieopłaconej pomocy prawnej,

3/ nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa-Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim kwotę 16 188 (szesnaście tysięcy sto osiemdziesiąt osiem) złotych tytułem opłat sądowych, od których powód był zwolniony,

II zasądza od pozwanego na rzecz adwokata J. Ł. kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych powiększoną o należny podatek od towarów i usług tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym,

III nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa-Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim kwotę 8 094 (osiem tysięcy dziewięćdziesiąt cztery) złote tytułem opłaty od apelacji, od której powód był zwolniony.

M. Sawicka E. Skotarczak M. Iwankiewicz

Sygn. akt I ACa 657/13

UZASADNIENIE

Powód R. P. (1) wniósł pozew przeciwko pozwanemu Gospodarczemu Bankowi Spółdzielczemu w G. o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 8 maja 2000 r. nr (...) wystawionego przez (...) w G.. zaopatrzonego w klauzulę wykonalności nadaną przez Sąd Rejonowy w Gorzowie Wlkp. postanowieniem z dnia 4 stycznia 2010 r. sygn. akt VIII Co 5562/09 .

Pozwany Gospodarczy Bank Spółdzielczy wG. wniósł o oddalenie powództwa ,zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu wskazał, iż powód zaciągnął w Gospodarczym Banku Spółdzielczym w G.trzy zobowiązania na podstawie których, po spełnieniu przesłanek wskazanych w umowie wystawiono w dniu 8 maja 2000 r. trzy bankowe tytuły egzekucyjne: nr (...), (...) i (...), którym sąd nadał klauzulę wykonalności. Prowadzona egzekucja nie przyniosła rezultatów , ujawniono, iż powód otrzymuje świadczenie z ZUS. Wówczas pozwany wystąpił o wydanie dalszych tytułów wykonawczych, co nastąpiło w 2010 r. Aktualnie w obrocie prawnym znajduje się 6 tytułów wykonawczych i prowadzonych jest 6 postępowań egzekucyjnych. Wobec żadnego z tytułów nie zachodzą przesłanki określone w art. 840 kpc. W ocenie pozwanego w sprawie nie zachodzi przedawnienie. Złożenie wniosku egzekucyjnego stanowi czynność, która w myśl art. 123 § 1 pkt 1 kc. przerywa bieg terminu przedawnienia, zaś przez czas postępowania egzekucyjnego bieg terminu przedawnienia nie biegnie. Pozwany podniósł , iż nie jest prawdą, że bank przejął zastaw rejestrowy na ruchomości o wartości 350.000 zł. Pozwany zawarł z powodem umowę o przewłaszczenie na zabezpieczenie dotyczące szeregu maszyn, jednak powód zawierając umowę nie poinformował banku, że 18 maszyn stanowiło uprzednio przedmiot analogicznych umów z (...) sp. zoo na zabezpieczenie umów leasingu z 1999 r. Tym samym powód nie mógł w 2000 r. skutecznie dokonać przewłaszczenia maszyn na rzecz (...) w G. W toku egzekucji doszło do zbycia części mienia ruchomego dłużnika, jednak uzyskane sumy zostały w głównej mierze przeznaczone na koszty postępowań egzekucyjnych z wniosków wielu wierzycieli oraz na zaspokojenie wierzycieli uprzywilejowanych . Zajęte przez komornika ruchomości nie były nigdy w zarządzie pozwanego.

Wyrokiem z dnia 3.11.2011r. Sąd Okręgowy w Gorzowie Wlkp. oddalił powództwo i zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 3.600 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Na skutek wniesionej przez powoda apelacji Sąd Apelacyjny w Szczecinie wyrokiem z dnia 18.04.2012 r .uchylił zaskarżony wyrok z dnia 3.11.2011r i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu wyroku Sąd Apelacyjny wskazał , że przy ponownym rozpoznaniu sprawy sąd winien przeprowadzić postępowanie dowodowe w zakresie zawnioskowanym przez obie strony, dokonać kwalifikacji stanu faktycznego, a następnie ocenić czy spełnione zostały przesłanki przewidziane w przepisach dotyczących pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub w części .

Na rozprawie w dniu 10.05.2013 r. powód oświadczył ,że wnosi o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego numer (...) wystawionego przez (...) w G.. w dniu 8 maja 2000 r. zaopatrzonego w klauzulę wykonalności nadaną przez sąd w dniu 15.05.2000r. w sprawie VIII Co 1224/00 wraz z

dalszym tytułem wykonawczym oznaczonym liczbą porządkową 2 wydanym przez Sąd Rejonowy w Gorzowie Wlkp. postanowieniem z dnia 4 .01.2010 r . w sprawie VIII Co 5562/09 .

Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy w Gorzowie Wlkp. wyrokiem z dnia 10 maja 2013 roku pozbawił wykonalności w części, to jest ponad kwotę 350.000zł. wobec powoda R. P. (1) tytuł wykonawczy w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego numer (...) wystawionego przez Gospodarczy Bank Spółdzielczy wG. w dniu 8 maja 2000 roku, opatrzony klauzulą wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Gorzowie Wlkp. z dnia 15 maja 2000 roku w sprawie VIII Co 1224/00 wraz z dalszym tytułem wykonawczym oznaczonym liczbą porządkową 2 wydanym przez Sąd Rejonowy w Gorzowie Wlkp. postanowieniem z dnia 4 stycznia 2010 roku w sprawie VIII co 5562/09 w pozostałej części Sąd Okręgowy powództwo oddalił, orzekając nadto o kosztach procesu.

Sąd Okręgowy poczynił w sprawie następujące ustalenia faktyczne:

W dniu 9 czerwca 1998 r. pomiędzy Gospodarczym Bankiem Spółdzielczym w G. a spółką (...) zawarta została umowa o kredyt obrotowy – inwestycyjny nr (...) na kwotę 170.000 zł. Z umowy wynika, że od wykorzystanego kredytu bankowi przysługują odsetki umowne naliczane wg zmiennej stopy procentowej wynoszącej w dniu podpisania umowy 30 % w stosunku rocznym tj. w wysokości stopy redyskontowej weksli NBP powiększonej o 6,5 punktu procentowego. Jako prawne zabezpieczenie kredytu strony ustanowiły : hipotekę na nieruchomości (Kw (...)) , zastaw na samochodzie P. nr rej. (...), zastaw na zakupionych maszynach oraz weksel własny. Kredytobiorca poddał się egzekucji do kwoty 350 000 zł. R. P. (1) poręczył powyższy kredyt w przypadku gdyby kredytobiorca (spółka (...) spółka zoo w G.) nie spłacił zobowiązania w oznaczonym terminie. W związku z zobowiązaniem z tytułu poręczenia R. P. (1) poddał się egzekucji do kwoty 350 000 zł.

W dniu 24 lipca 1998 r. pomiędzy (...) w G.. a spółką (...) spółka zo.o w G. została zawarta umowa ustanowienia zastawu rejestrowego w celu zabezpieczenia wierzytelności banku wynikających z umowy kredytu z dnia 9.06.1998 r.. R. P. (1) spółka zoo w G. ustanowiła na rzecz banku zastaw na linii technologicznej drukarni położonej w G. przy ul. (...) obejmującej maszyny wg załącznika nr (...) o przyjętej wartości w dniu zawarcia umowy 194 000 zł na podstawie wartości księgowej .

Natomiast w dniu 27 listopada 1998 r. pomiędzy spółką (...) sp. Zo.o w G. a (...) S.A. w P. została zawarta umowa przewłaszczenia, na mocy której spółka przeniosła własność 18 maszyn wyszczególnionych w umowie na (...) S.A. w P. tj.(...) na zabezpieczenie spłat należności leasingowych z tytułu umowy leasingu z dnia z dnia 27.11.1998r., której przedmiotem była maszyna offsetowa (...).

W dniu 8 maja 2000 r. Gospodarczy Bank Spółdzielczy w G. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) na podstawie którego dłużnicy solidarni(...) i R. P. (1) zobowiązani są do zapłaty kwoty 161.781,63 zł z tytułu niespłaconego kredytu, 53.708,82 zł tytułem odsetek na dzień 8 maja 2000 r., 14,60 zł tytułem kosztów windykacji oraz dalszych odsetek w wysokości 38 % w stosunku rocznym do dnia zapłaty. Postanowieniem z dnia 15 maja 2000 r. Sąd Rejonowy w Gorzowie Wlkp. w sprawie VIII Co 1224/00 nadał bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nr (...) klauzulę wykonalności. Natomiast Sąd Rejonowy w Gorzowie Wlkp. postanowieniem z dnia 4 stycznia 2010 r. w sprawie VIII Co 5562/09 wydał dalszy tytuł wykonawczy w celu prowadzenia egzekucji ze świadczeń emerytalno – rentowych .

Wierzyciel – Gospodarczy Bank Spółdzielczy w G.w dniu 26.05.2000r. złożył wniosek o wszczęcie egzekucji na podstawie tytułu wykonawczego nr (...) przeciwko dłużnikom spółce (...) i R. P. (1) . Postępowanie egzekucyjne jest prowadzone pod sygnaturą II Km (...). Wierzyciel wniósł o przeprowadzenie egzekucji z nieruchomości dłużników dla których są prowadzone księgi wieczyste Kw nr (...) i Kw nr (...) , zajęcie maszyn i urządzeń w miejscu prowadzenia działalności przez spółkę oraz przeprowadzenie egzekucji z innych ruchomości dłużników. Przedmiotem postępowania miała być należność główna 161.871,63 zł, odsetki do dnia 8.05.2000r.- 53.708,82 zł, koszty windykacji 14,60 zł, koszty nadania klauzuli wykonalności 1.238,40zł , dalsze odsetki od dnia 9.05.2000r. w wysokości 38% w stosunku rocznym oraz koszty postępowania egzekucyjnego Pismem z dnia 29.05.2000r. komornik zawiadomił dłużników o wszczęciu egzekucji .

Natomiast w piśmie z dnia 31.05.2000r. komornik zawiadomił Sąd Rejonowy o wszczęciu egzekucji z nieruchomości objętej Kw nr (...) i Kw (...) i wezwał dłużników do zapłaty należności. W dniu 1 czerwca 2000 roku komornik w sprawach II KM 601/00, II KM 599/10, II KM 600/00 dokonał zajęcia rzeczy ruchomych tj. 22 maszyn stanowiących własność spółki (...) spółka zoo w G.

W piśmie z dnia 7 czerwca 2000 r. (...) SA w P. zwróciła się do (...) w G. o zwolnienie spod zajęcia w związku z zawartą umową przewłaszczenia 18 maszyn wyszczególnionych w/w piśmie .

Pismem z dnia 9 czerwca 2000 r. Gospodarczy Bank Spółdzielczy w G.. zwrócił się do Komornika Sądowego II Rewiru w G.o zwolnienie spod zajęcia 18 ruchomości – maszyn zajętych w dniu 1.06.2000 r. , albowiem zgodnie z przedstawionymi bankowi dokumentami stanowią one własność firmy (...) S.A. w P.. Postanowieniem z dnia 28.08.2000r. komornik uchylił zajęcie 18 ruchomości wskazanych przez wierzyciela w piśmie z dnia 9 .06.2000r.

Komornik kilkakrotnie wyznaczał terminy licytacji pozostałych ruchomości tj . (...)Licytacje w większości okazały się bezskuteczne. Dokonano sprzedaży podczas drugiej licytacji wywoływarki do matryc za kwotę 2.500 zł. Wierzyciel nie zgłosił wniosku o przejęcie ruchomości na własność, wnosił o dokonanie kolejnego ich zajęcia.

Pismem z dnia 18.01.2001r. komornik zawiadomił sąd o wszczęciu egzekucji z nieruchomości dla których są prowadzone księgi wieczyste Kw (...), których właścicielem jest R. P. (1).

W dniu 22.01.2001r. wierzyciel złożył wniosek o dokonanie opisu i oszacowania nieruchomości dla których są prowadzone księgi wieczyste Kw nr (...), stanowiących własność dłużnika R. P..

W piśmie z dnia 10.03.2003r. komornik zawiadomił wierzyciela o bezskutecznej licytacji ruchomości oraz o możliwości przejęcia na własność niesprzedanych ruchomości pod rygorem umorzenia postępowania w tym zakresie. Komornik wezwał wierzyciela do złożenia stosownych wniosków co do sposobu dalszego prowadzenia postępowania egzekucyjnego i wskazał, iż pismo to należy potraktować jako wysłuchanie stron (w trybie art. 827§1 kpc) przed umorzeniem postępowania. Postanowieniem z dnia 14.04.2003r. komornik umorzył postępowanie egzekucyjne co do niesprzedanych ruchomości: (...)

W dalszym ciągu jest prowadzone postępowanie egzekucyjne w zakresie nieruchomości stanowiących własność powoda R. P. (1) i wierzyciel składał w tym zakresie stosowne wnioski. W dniu 29.07.2003r. został sporządzony protokół opisu i oszacowania nieruchomości (Kw nr (...)) , a na dzień 20.09.2005r. został wyznaczony termin pierwszej licytacji nieruchomości (Kw nr (...)) . Po przeprowadzeniu licytacji została sprzedana część nieruchomości.

W piśmie z dnia 3.09.2009 r wierzyciel zwrócił się do komornika o zajęcie i przeprowadzenie egzekucji z wszelkich wierzytelności przypadających dłużnikom świadczeń emerytalno – rentowych .

W dniu 8.04.2010r. komornik dokonał opisu i oszacowania nieruchomości (Kw nr 344). Na dzień 25.10.2010r. został wyznaczony termin licytacji działki nr (...) Licytacja została zniesiona z uwagi na złożenie przez dłużnika wniosku o przywrócenie terminu do złożenia skargi na opis i oszacowanie nieruchomości.

Wierzyciel – (...) w G.. nie podejmował dalszych czynności egzekucyjnych w stosunku do spółki (...) spółka zo.o wG.

W oparciu o tak poczynione w sprawie ustalenia faktyczne Sąd Okręgowy uznał, że powództwo jest częściowo uzasadnione .

Z treści art. 840§1 punkt 2 kpc wynika ,że dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie.

W toku procesu powód nie kwestionował faktu zawarcia w dniu 9 czerwca 1998 r. pomiędzy Gospodarczym Bankiem Spółdzielczym w G. a spółką (...) umowy kredytu obrotowo – inwestycyjnego nr (...) na kwotę 170.000 zł. jak również tego, iż R. P. (1) udzielił poręczenia oraz poddał się egzekucji do kwoty 350 000 zł. w przypadku gdyby kredytobiorca nie spłacił zobowiązania w oznaczonym terminie .

Jako najdalej idący zarzut powód podniósł zarzut przedawnienia roszczenia . Sąd Okręgowy nie podzielił stanowiska powoda w tym zakresie . W ocenie Sądu w rozpoznawanej sprawie nie doszło do przedawnienia roszczenia .

Powód R. P. (1) wskazywał, że ostatecznie komornik w piśmie z dnia 10.03.2003 r . wezwał wierzyciela - (...) w G.do złożenia stosownych wniosków co do sposobu dalszego prowadzenia postępowania egzekucyjnego i wskazał, iż pismo to należy potraktować jako wysłuchanie stron (w trybie art. 827§1 kpc) przed umorzeniem postępowania. Postanowieniem z dnia 14.04.2003r. komornik umorzył postępowanie egzekucyjne co do niesprzedanych ruchomości: (...)Powód twierdził , że wierzyciel w zakreślonym przez komornika terminie nie podjął żadnych czynności w zakresie prowadzenia egzekucji w stosunku (...) spółka z o.o w G. Dalsze postępowanie egzekucyjne toczyło się co do nieruchomości stanowiących wyłącznie własność poręczyciela R. P. (1) . Nie były podejmowane już żadne czynności wobec spółki (...) spółka z o.o w G. Zdaniem powoda najpóźniej w dniu 14 .04.2004 r . na podstawie art.823 kpc doszło z mocy prawa do umorzenia egzekucji w stosunku do R. P. (1) spółka zoo w G. W tej sytuacji w ocenie powoda poczynając od dnia 15.04.2004 r od nowa należy liczyć bieg terminu przedawnienia roszczenia przeciwko spółce (...) spółka zoo w G. W związku z tym ,że pozwany nie wykazał ,iż (licząc od dnia 15.04.2004 r.) termin biegu przedawnienia został przerwany ,a zatem termin przedawnienia wobec spółki (...) spółka zoo w G. upłynął z dniem 15.04.2007 r . Zdaniem powoda R. P. (1) – poręczyciel na podstawie art. 833 paragraf 1 kc może skutecznie podnieść zarzut przedawnienia roszczenia jako podstawę powództwa przeciwegzekucyjnego .

Nieuzasadnione jest twierdzenie powoda, że w rozpoznawanej sprawie na podstawie art. 823 kpc doszło do umorzenia z mocy prawa egzekucji przeciwko R. P. (1) spółka zoo w G. (w dniu 14.04.2004 r) , a co za tym idzie wskutek przedawnienia roszczenia wobec R. P. (1) spółki zoo w G. powód mógł powoływać się na skuteczny także wobec niego upływ terminu przedawnienia . Sąd stoi na stanowisku, że przerwa biegu przedawnienia w stosunku do spółki nastąpiła wraz ze złożeniem przez wierzyciela wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego tj w dniu 26 maja 2000r. Bowiem wszczęcie postępowania egzekucyjnego rodzi skutek z art. 123 § 1 pkt 1 w zw. z art. 125 § 1 kc., powoduje przerwę biegu terminu przedawnienia roszczenia stwierdzonego w tytule wykonawczym.

Z treści art. 823 kpc wynika ,że postępowanie egzekucyjne umarza się z mocy samego prawa, jeżeli wierzyciel w ciągu roku nie dokonał czynności potrzebnej do dalszego prowadzenia postępowania lub nie zażądał podjęcia zawieszonych postępowania. Termin powyższy biegnie od dnia dokonania ostatniej czynności egzekucyjnej, a w razie zawieszenia postępowania - od ustania przyczyny zawieszenia. Przepis art. 823 kpc. wiąże umorzenie postępowania egzekucyjnego z mocy prawa z bezczynnością wierzyciela. Bezczynność wierzyciela istnieje zaś tylko wtedy, gdy jest on obowiązany do dokonania czynności niezbędnej do dalszego prowadzenia postępowania egzekucyjnego .Artykuł 823 kpc. nie znajduje natomiast zastosowania w razie bezczynności komornika (wyrok SN z dnia 10 kwietnia 2008 r., IV CSK 16/08, LEX nr 393847) . Niesporne jest to, że sprawie KM 601 /2000 komornik w piśmie z dnia 10.03.2003 r . wezwał wierzyciela do złożenia wniosków co do dalszego prowadzenia postępowania egzekucyjnego i wskazał, iż pismo to należy potraktować jako wysłuchanie stron (w trybie art. 827§1 kpc) przed umorzeniem postępowania. Natomiast postanowieniem z dnia 14.04.2003r. komornik umorzył postępowanie egzekucyjne co do niesprzedanych ruchomości . Z akt KM 601 /2000 wynika , że (...) w G.. w dniu 26.05.2000r. złożył wniosek o wszczęcie egzekucji przeciwko dłużnikom spółce (...)i R. P. (1) .Wierzyciel wniósł o przeprowadzenie egzekucji z nieruchomości dłużników dla których są prowadzone księgi wieczyste Kw nr (...) i Kw nr (...) , zajęcie maszyn i urządzeń w miejscu prowadzenia działalności przez spółkę oraz przeprowadzenie egzekucji z innych ruchomości dłużników. Postępowanie egzekucyjne było prowadzone zarówno co do ruchomości spółki oraz co do nieruchomości stanowiących własność R. P. (1) .W toku egzekucji wierzyciel podejmował czynności mające na celu wyegzekwowanie należności. W dniu 22.01.2001r. wierzyciel złożył wniosek o dokonanie opisu i oszacowania nieruchomości dla których są prowadzone księgi wieczyste Kw nr (...), stanowiących własność dłużnika R. P.. W dniu 29.07.2003r. został sporządzony protokół opisu i oszacowania nieruchomości (Kw

nr (...), a na dzień 20.09.2005r. został wyznaczony termin pierwszej licytacji nieruchomości (Kw nr (...)). Po przeprowadzeniu licytacji została sprzedana część nieruchomości. W dniu 8.04.2010r. komornik dokonał opisu i oszacowania nieruchomości (Kw nr (...)). Na dzień 25.10.2010r. został wyznaczony termin licytacji działki nr (...). Licytacja została zniesiona z uwagi na złożenie przez dłużnika wniosku o przywrócenie terminu do złożenia skargi na opis i oszacowanie nieruchomości.

Należy jednak zauważyć, że z akt KM (...) nie wynika, aby wskutek bezczynności wierzyciela doszło do zakończenia postępowania egzekucyjnego w stosunku do R. P. (1) spółki zoo wG. wskutek umorzenia z mocy prawa. Powód w toku postępowania nie przedłożył zaświadczenia, z którego wynikałoby, że w sprawie KM (...) nastąpiło umorzenie postępowania egzekucyjnego w stosunku do R. P. (1) spółki zoo wG. z mocy prawa. Sąd oddalił wniosek powoda o zwrócenie się do komornika o nadesłanie zaświadczenia zawierającego informację z jaką datą doszło do umorzenia z mocy prawa postępowania egzekucyjnego w sprawie KM (...) w stosunku do R. P. (1) spółka zoo w G.. uznając, iż to na powodzie spoczywał ciężar wykazania powyższej okoliczności.

Sąd przyjął, iż skoro postępowanie egzekucyjne w stosunku do spółki nie zostało zakończone, bieg terminu przedawnienia wobec spółki po jego przerwaniu wraz ze złożeniem wniosku o wszczęcie egzekucji nie biegł na nowo. Odnośnie podniesionego przez powoda zarzutu przedawnienia sąd akceptuje stanowisko pozwanego przedstawione w toku procesu.

Powód twierdził także, że po nadaniu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności nastąpiło zaspokojenie wierzyciela albowiem kredytobiorca spółka (...) spółka zoo w G. udzielił bankowi zabezpieczenia w postaci maszyn drukarskich o wartości przewyższającej wysokość zobowiązania. Powód podnosił, że spółka ustanowiła zastaw rejestrowy na posiadanym majątku obejmującym wyposażenie drukarni. R. P. (1) zarzucał także, że pozwany niezasadnie na wniosek (...) SA w P. zwolnił spod zajęcia ruchomości będące przedmiotem zastawu rejestrowego, a tym samym bank uniemożliwił zaspokojenie swoich roszczeń. Zdaniem powoda nie może on ponosić konsekwencji za nieodpowiedzialne działania pozwanego. Powód podał, że wskutek zwolnienia ruchomości spod zajęcia bank wyzbył się mienia o znacznej wartości, które wystarczyłoby na zaspokojenie jego należności.

Sąd Okręgowy nie podzielił argumentacji powoda. Nie ulega wątpliwości, że po zawarciu umowy kredytu w dniu 24 lipca 1998 r. pomiędzy (...) wG. a spółką (...) spółka zoo wG. została zawarta umowa ustanowienia zastawu rejestrowego w celu zabezpieczenia wierzytelności banku wynikających z umowy kredytu z dnia 9.06.1998 r.. R. P. (1) spółka zoo wG. ustanowiła na rzecz banku zastaw na linii technologicznej drukarni położonej w G. przy ul. (...) obejmującej maszyny wg załącznika nr (...) o przyjętej wartości w dniu zawarcia umowy 194. 000 zł. Natomiast w dniu 27 listopada 1998 r. pomiędzy spółką (...) sp. zoo w G.. a (...) SA w P. została zawarta umowa przewłaszczenia, na mocy której spółka przeniosła własność 18 maszyn wyszczególnionych w umowie na (...) S.A. w P.. Z analizy umowy zastawu rejestrowego oraz umowy przewłaszczenia wynika, że ruchomości objęte zastawem rejestrowym oraz ruchomości objęte umową przewłaszczenia nie są tożsame. Przedmiotem umowy zastawu i umowy przewłaszczenia są różne rzeczy ruchome tj maszyny stanowiące wyposażenie drukarni. Z umowy zastawu rejestrowego wynika także, że po zawarciu umowy będącej przedmiotem zastawu ruchomości bank pozostawił w posiadaniu i dyspozycji zastawcy (R. P. (1) spółki zoo w G.), która jest odpowiedzialna za zachowanie rzeczy w należyтым stanie i ilości umożliwiającym zaspokojenie roszczeń banku (paragraf 3 umowy zastawu). Z akt postępowania egzekucyjnego nie wynika natomiast, aby po wszczęciu egzekucji spółka była w posiadaniu w/w ruchomości.

Niesporna jest okoliczność, że w dniu 1.06.2000 r. komornik dokonał zajęcia łącznie 22 rzeczy ruchomych stanowiących wyposażenie drukarni. W związku z dokonanym zajęciem (...) SA w P. zwrócił się do pozwanego o zwolnienie spod zajęcia 18 maszyn będących przedmiotem przewłaszczenia. W tej sytuacji nie można czynić bankowi zarzutu, że po uzyskaniu informacji o przewłaszczeniu rzeczy wyraził zgodę na zwolnienie spod zajęcia 18 ruchomości, które były przedmiotem przewłaszczenia. Z akt postępowania egzekucyjnego KM (...) wynika, że postanowieniem z dnia 28.08.2000r. komornik uchylił zajęcie 18 ruchomości wskazanych przez bank. Pozostałe zajęte przez komornika w dniu 1.06.2000 r. ruchomości ((...)) nie zostały sprzedane jak również nie zostały przejęte na własność przez wierzyciela. Postanowieniem z dnia 14.04.2003r. komornik umorzył postępowanie egzekucyjne co do niesprzedanych

ruchomości: (...) Z przedstawionego powyżej stanowiska wynika, że pozwany nie został zaspokojony z zajętych przez komornika ruchomości (22 rzeczy ruchome) gdyż znaczna część została zwolniona spod zajęcia (18 ruchomości-przewłaszczenie) natomiast co do kilku rzeczy postępowanie egzekucyjne zostało umorzone .

Z akt postępowania egzekucyjnego KM (...) nie wynika czy i komu zostały zwrócone zwolnione spod zajęcia ruchomości oraz ruchomości co do których postępowanie egzekucyjne zostało umorzone w związku z tym ,iż nie zostały one sprzedane w wyniku kolejnej licytacji jak również nie zostały przejęte na własność przez wierzyciela .

Powód w toku procesu wielokrotnie podnosił ,iż postępowanie egzekucyjne w sprawie KM (...) było prowadzone nieprawidłowo . R. P. (1) w kolejnych pismach procesowych twierdził , iż egzekucja była obciążona szeregiem wad , nieprawidłowości. Jednakże powyższe nie może stanowić zarzutu wobec pozwanego . W związku z formułowanymi przez powoda zarzutami dotyczącymi przebiegu postępowania egzekucyjnego wskazać trzeba , że było ono prowadzone przez komornika i pozwany - wierzyciel nie ponosi odpowiedzialności za działania komornika . Na marginesie należy wskazać , że przebieg postępowania egzekucyjnego nie jest przedmiotem oceny sądu rozpoznającego niniejszą sprawę .

Ustalając stan faktyczny sprawy sąd oparł się na dokumentach dołączonych przez strony w toku procesu tj umowie kredytu , umowie zastawu rejestrowego , umowie przewłaszczenia , umowie poręczenia, aktach postępowania egzekucyjnego KM (...), treści pisma (...) w G. z dnia 9.06.2000 r. , treści pisma (...) SA. w P. z dnia 7.06.2000 r., które nie były kwestionowane . Sąd nie dał wiary zeznaniom powoda R. P. (1) co do tego , iż zobowiązania wobec banku wynikające z zawartej w dniu 19.06.1998 r. umowy kredytu zostały uregulowane oraz okoliczności z tym związanych albowiem zaoferowane przez powoda dowody nie potwierdziły powyższych twierdzeń .

W związku z zobowiązaniem z tytułu poręczenia R. P. (1) poddał się egzekucji do kwoty 350. 000 zł. Z udzielonej przez (...) w G. informacji wynika ,że na dzień 6 maja 2013 r zadłużenie powoda wynosiło : kwota niespłaconego kapitału 161.871,63 zł ., skapitalizowane odsetki w wysokości 442.252,33 zł. oraz koszty 34.223,53 zł. (karta 582-589 akt).

W świetle przedstawionych wyżej okoliczności w ocenie sądu zaistniały przesłanki do częściowego pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego tj ponad kwotę 350.000 zł. Sąd pozbawił wykonalności w części tj ponad kwotę 350.000 zł. wobec powoda R. P. (1) tytuł wykonawczy w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego numer (...) wystawionego przez Gospodarczy Bank Spółdzielczy w G. w dniu 8 maja 2000r. opatrzony klauzulą wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Gorzowie Wlkp. z dnia 15 maja 2000 r. w sprawie VIII Co 1224/00 wraz z dalszym tytułem wykonawczym oznaczonym liczbą porządkową 2 wydanym przez Sąd Rejonowy w Gorzowie Wlkp. postanowieniem z dnia 4 stycznia 2010r. w sprawie VIII Co 5562/09, a pozostałej części oddalił powództwo .

Z umowy z dnia 9.06.1998 r. wynika , że od wykorzystanego kredytu bankowi przysługują odsetki umowne naliczane wg zmiennej stopy procentowej wynoszącej w dniu podpisania umowy 30 % w stosunku rocznym tj. w wysokości stopy redyskontowej weksli NBP powiększonej o 6,5 punktu procentowego. Natomiast w dniu 8 maja 2000 r. (...) w G. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) na podstawie którego dłużnicy solidarni zostali zobowiązani do zapłaty dalszych odsetek w wysokości 38 % w stosunku .Z uwagi na fakt , iż kwota zadłużenia przewyższa 350.000 zł (co do której dłużnik poddał się rygorowi egzekucji) dokonywanie zmian stopy odsetek umownych nie było uzasadnione .

Uwzględniając wynik procesu (częściowe uwzględnienie roszczenia) sąd na podstawie art.100 kpc . koszty procesu między stronami wzajemnie zniósł .

Apelację od powyższego wyroku Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp. z dnia 10 maja 2013 roku wniósł powód – R. P. (1) - zaskarżając go w części oddalającej powództwo oraz orzekającej o kosztach procesu i zarzucając;

1. Naruszenie art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. poprzez jego błędną wykładnię polegającą na uznaniu, iż zdarzenie polegające na zwolnieniu spod egzekucji zajętych ruchomości-maszyn będących przedmiotem zastawu rejestrowego ustanowionego na rzecz (...) w G. celem zabezpieczenia umowy kredytu nr (...) z dnia 9 czerwca 1998 roku nie stanowi zdarzenia opisanego w art. 840 §1 pkt 2 k.p.c., podczas gdy zastaw rejestrowy na ruchomościach został ustanowiony w celu

zabezpieczenia kredytu i w sytuacji, gdy pozwany sam dobrowolnie zobowiązuje komornika do zwolnienia w/w maszyn spod zajęcia komorniczego, czyni egzekucję z majątku dłużnika niemożliwą, a tym samym powoduje zdarzenie opisane w w/w przepisie,

2. Naruszenie art. 227 k.p.c. polegające na oddaleniu wniosku dowodowego o zwrócenie się do komornika o nadesłanie informacji o dacie umorzenia z mocy prawa postępowania egzekucyjnego, podczas gdy dokument ten ma istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszego postępowania, a nadto na oddaleniu wniosku o dopuszczenie dowodu z konfrontacji świadków J. B. i L. Ż. w sytuacji, w której osoby te posiadają wiedzę adekwatną dla ustaleń w niniejszej sprawie,

3. Naruszenie art. 823 k.p.c. w związku z art. 118 k.c. poprzez jego błędną wykładnię w sytuacji, w której w przedmiotowej sprawie doszło do przedawnienia, bowiem ostatnia czynność egzekucyjna wobec spółki (...) została wykonana w 2003 roku, potem już nie podejmowano żadnych czynności egzekucyjnych wobec spółki, a co za tym idzie w 2004 roku nastąpiło umorzenie postępowania egzekucyjnego z mocy prawa, a następnie zgodnie z treścią art. 118 k. k.p.c. po upływie 3 lat nastąpiło przedawnienie i bankowy tytuł egzekucyjny nie mógł być dalej egzekwowany,

Skarżący zarzucił nadto nierozpoznanie przez Sąd Okręgowy istoty sprawy w sytuacji, w której powód swoje roszczenie w stosunku do pozwanego wywodzi z dwóch zdarzeń, a mianowicie roszczenia głównego, którym jest kredyt dla spółki i poręczenia, z którego dłużnikiem stał się powód, co w niniejszej sytuacji powoduje, iż wobec powoda i spółki toczyły się dwa postępowania egzekucyjne, z których jedno wobec spółki zostało umorzone z mocy samego prawa, w konsekwencji czego roszczenie pozwanego stało się przedawnione względem spółki- (...), spółka zo.o., a powód jako poręczyciel może skutecznie podnosić zarzut przedawnienia, albowiem wszelkie zarzuty przysługujące dłużnikowi głównemu może podnosić również poręczyciel.

Złożona apelacja podniosła nadto zarzut naruszenia § 19 pkt 1 w związku z § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w sytuacji, w której nakład pracy adwokata i zawilość sprawy uzasadniałyby przyznanie adwokatowi ustanowionemu z urzędu opłaty w wysokości 150 % stawki.

W oparciu o powyższe zarzuty skarżący wniósł o;

1. Zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie w całości żądania pozwu, a nadto przyznanie na rzecz adwokata J. Ł. tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu stawki w wysokości 150 %

ewentualnie

2. Uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

W złożonej odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie w całości, a nadto o obciążenie powoda kosztami postępowania apelacyjnego, w tym kosztami zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje;

Apelacja wywiedziona przez powoda zasługiwała na uwzględnienie, prowadząc w efekcie do wydania w sprawie orzeczenia reformatoryjnego, w kierunku postulowanym przez skarżącego, jakkolwiek nie wszystkie wyartykułowane w niej zarzuty uznać należało za trafne.

Nie można w szczególności zgodzić się z apelującym, iż Sąd Okręgowy nie rozpoznał istoty sprawy, co skutkować miałyby ewentualnie wydaniem w sprawie orzeczenia kasacyjnego. Zgodnie z ustalonym orzecznictwem przez nierozpoznanie istoty sprawy rozumie się zaniechanie przez sąd pierwszej instancji zbadania materialnej podstawy żądania pozwu albo pominięcie merytorycznych zarzutów pozwanego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 września 1998 roku, II CKN 89/97, OSNC 1999/1/22; z dnia 13 stycznia 2010 roku, II CSK 239/2009, Lex Polonica

nr 2300247). W wyroku z dnia 24 marca 2004 roku, I CK 505/2003 (Lex Polonica nr 2025461) Sąd Najwyższy wyjaśnił, że pojęcie „ istoty sprawy”, o którym mowa w art. 386 § 4 k.p.c. dotyczy jej aspektu materialnego i w tej jedynie płaszczyźnie może być oceniany zarzut nierozpoznania. Zachodzi ono wówczas, gdy sąd nie zbadał podstawy materialnej pozwu, jak też skierowanych do niego zarzutów merytorycznych i w swoim rozstrzygnięciu nie odniósł się do tego, co jest przedmiotem sprawy. Z taką zaś sytuacją w rozpoznawanej sprawie do czynienia nie mamy.

Powód żądania swoje zgłoszone w niniejszym procesie oparł na treści art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., zgodnie z którym dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub w części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie.

Do zdarzeń w rozumieniu art. 840 § 1 pkt 2 należy zaliczyć zjawiska i stany świata zewnętrznego oraz obawy wewnętrznego życia stron, z którymi przepisy prawa materialnego łączą wygaśnięcie zobowiązań albo które powodują niemożność egzekwowania świadczeń wynikających z tytułu egzekucyjnego. Do zdarzeń takich zalicza się m.in. wykonanie zobowiązania, odnowienie, niemożliwość świadczenia – a także przedawnienie, na które powoływał się powód w niniejszym postępowaniu. Wskazać należy, że z reguły organ egzekucyjny nie może brać pod uwagę przedawnienia, a upływ czasu jako okoliczność wpływająca na wygaśnięcie zobowiązania może być rozpatrywana jedynie w postępowaniu wszczętym na podstawie art. 840 (por. orzeczenia Sądu Najwyższego w sprawach I CR 880/58, OSPiKA 1960, poz. 107; II Cz 37/69, OSPiKA 1970, poz. 34).

W ocenie Sądu Apelacyjnego analiza przebiegu poprawnie ustalonych przez Sąd Okręgowy czynności egzekucyjnych w sprawie II K (...) Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Gorzowie Wlkp. wskazuje na fakt, iż zobowiązanie wynikające z umowy kredytowej z dnia 9 czerwca 1998 roku zawartej przez pozwanego ze spółką- (...), spółka z o.o., której poręczycielem był powód, przedawniło się wobec spółki z dniem 15 kwietnia 2007 roku. Wniosek pozwanego z maja 2000 roku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego dotyczył nieruchomości dłużników-tj. spółki oraz R. P. (1) -objętych księgami wieczystymi Kw nr (...) i Kw nr (...), maszyn i urządzeń w miejscu prowadzenia działalności przez spółkę oraz innych ruchomości dłużników. Egzekucja skierowana została jedynie do ruchomości- to jest maszyn i urządzeń drukarskich stanowiących własność spółki oraz nieruchomości stanowiących wyłączną własność powoda. Po zwolnieniu przez bank większości ruchomości od zajęcia ze względu na wykazanie prawa do nich przez spółkę (...), egzekucja z ruchomości toczyła się jedynie w ograniczonym zakresie. Komornik na wniosek wierzyciela kilkakrotnie dokonywał ich zajęcia i podejmował próby ich sprzedaży w drodze licytacji, jednakże bezskutecznie. Bank nie był zainteresowany ich przejęciem i ostatecznie komornik pismem z dnia 10 marca 2003 roku wezwał wierzyciela do złożenia wniosków co do sposobu dalszego prowadzenia postępowania, Jednocześnie wskazał, iż pismo to należy potraktować jako wysłuchanie stron (art. 827 § 1 k.p.c.) przed umorzeniem postępowania. Postanowieniem z dnia 14 kwietnia 2003 roku komornik umorzył postępowanie egzekucyjne co do niesprzedanych ruchomości. Wierzyciel w wyznaczonym terminie nie podjął żadnych dalszych czynności, a w szczególności nie zgłosił wniosków w zakresie prowadzenia postępowania egzekucyjnego przeciwko spółce. Jak wynika z akt egzekucyjnych dalsze postępowanie toczyło się wyłącznie co do nieruchomości stanowiących wyłączną własność dłużnika R. P. (1). Nie były natomiast podejmowane żadne czynności przeciwko spółce. Zgodnie z treścią art. 823 k.p.c. postępowanie egzekucyjne umarza się z mocy samego prawa, jeżeli wierzyciel w ciągu roku nie dokonał czynności potrzebnej do dalszego prowadzenia postępowania lub nie zażądał podjęcia zawieszono postępowania; termin powyższy biegnie od dnia dokonania ostatniej czynności egzekucyjnej, a w razie zawieszenia postępowania - od ustania przyczyny zawieszenia. Na gruncie powołanej powyżej regulacji przyjmuje się, że przyczyną umorzenia postępowania egzekucyjnego z mocy prawa jest beczynność wierzyciela polegająca na niepodjęciu czynności niezbędnych do prowadzenia egzekucji. Rodzaj czynności uzależniony jest od rodzaju i sposobu egzekucji. W niniejszym przypadku egzekucja przeciwko dłużnikowi głównemu, to jest R. P. (1), sp. zo.o. toczyła się co do ruchomości. Przy takim sposobie egzekucji obowiązkiem organu egzekucyjnego jest zajęcie ruchomości znajdujących się we władaniu dłużnika w celu zaspokojenia wierzyciela (art. 845 k.p.c.) W ramach tego sposobu egzekucji na wierzyciela ciążył obowiązek wskazania

konkretnych ruchomości które powinny zostać zajęte przez organ egzekucyjny. W toku egzekucji z ruchomości komornik mógł podejmować wszystkie czynności, które były dopuszczalne w danym stanie sprawy. Ostatecznie w sprawie Kw (...) postępowanie egzekucyjne z ruchomości zostało umorzone postanowieniem z dnia 14 kwietnia 2003 roku. W tym stanie sprawy należy przyjąć, że w stosunku do spółki umorzenie postępowania egzekucyjnego z mocy prawa nastąpiło z dniem 14 kwietnia 2004 roku. Umorzenie z mocy samego prawa oznacza, że następuje ono z upływem okresu wskazanego w ustawie, a więc z końcem roku od dnia dokonania ostatniej czynności egzekucyjnej lub od ustania przyczyny zawieszenia, bez względu na to, czy organ egzekucyjny wydał postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego.

Poza sporem pozostawało, że w odniesieniu do spółki termin przedawnienia w przedmiotowej sprawie z uwagi na charakter zobowiązania, z którego wynikało roszczenie wynosił trzy lata i rozpoczynał swój bieg od daty wymagalności roszczenia wynikającej z treści bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 8 maja 2000 roku, a następnie uległ przerwaniu z chwilą złożenia wniosku o wszczęcie egzekucji z dnia 26 maja 2000 roku. Biorąc pod uwagę wskazany wcześniej termin przedawnienia roszczeń przeciwko spółce z mocy prawa i przyjmując, iż z dniem 15 kwietnia 2004 roku termin przedawnienia roszczeń przeciwko niej zaczął swój bieg na nowo -to z dniem 15 kwietnia 2007 roku skutecznie upłynął w stosunku do kredytobiorcy, czyli spółki, termin przedawnienia roszczenia objętego bankowym tytułem egzekucyjnym, a dotyczącym roszczeń wynikających z umowy z dnia 9 czerwca 1998 roku.

W świetle uzasadnienia żądania zgłoszonego w niniejszym procesie rozstrzygnięcia wymagała zatem dalej kwestia, jakie znaczenie dla sytuacji poręczyciela ma stwierdzenie przedawnienia roszczenia w stosunku do kredytobiorcy.

Zgodnie z treścią przepisu art. 879 § 1 k.c. o zakresie zobowiązania poręczyciela rozstrzyga każdorazowy zakres zobowiązania dłużnika. W konsekwencji odpowiedzialność poręczyciela nie może sięgać dalej, niż odpowiedzialność dłużnika. Stosownie natomiast do dyspozycji art. 883 §1 k.c. poręczyciel może podnieść przeciwko wierzycielowi wszelkie zarzuty, które przysługują dłużnikowi. Pomimo generalnego charakteru wynikającego z powyższego przepisu uprawnienia w doktrynie powstał spór, co do tego, czy jednak niektóre zarzuty nie powinny zostać wyłączone z gestii poręczyciela. Niewątpliwie wyłączenie obejmuje przypadki wyraźnie przewidziane w przepisach, jak np. regulacja z art. 883 § 3 k.c. i art. 68- Prawa o postępowaniu układowym. W piśmiennictwie wskazuje się ponadto na pewne uprawnienia i ograniczenia o charakterze osobistym, z których mógłby skorzystać dłużnik główny, ale które nie powinny być podstawą obrony poręczyciela. W tym kontekście rozważano między innymi, czy zasadne jest zaliczenie do tej kategorii zarzutu przedawnienia roszczenia głównego. W wyroku z dnia 4 grudnia 2008 roku (I CSK 212/08, LEX nr 484727) Sąd Najwyższy zajął stanowisko, iż ze względu na niezależny bieg terminów przedawnienia roszczeń w stosunku do dłużnika głównego i w stosunku do poręczyciela, możliwa jest sytuacja, że roszczenia główne ulegnie przedawnieniu wcześniej, niż roszczenia w stosunku do poręczyciela, albo że uległoby ono przedawnieniu, gdyby nie podjęte przez dłużnika głównego działania polegające na uznaniu roszczenia lub zrzeczeniu się zarzutu przedawnienia. W każdym z tych wypadków poręczyciel jest uprawniony do zgłoszenia zarzutu przedawnienia. W uzasadnieniu tego stanowiska wskazano, że przedawnienie roszczenia powoduje ważne skutki w sferze bytu przedawnionego roszczenia. Osłabia jego znaczenie, bowiem umożliwia dłużnikowi uchylenie się od jego zaspokojenia. Upływ terminu przedawnienia wpływa nie tylko na zakres odpowiedzialności dłużnika, ale także na istotę samego długu. Taka przemiana zobowiązania nie jest związana z osobistymi uprawnieniami dłużnika. Przeciwnie, jest wynikiem czynnika obiektywnego, jakim jest upływ czasu i okoliczności leżących po stronie wierzyciela, polegających na nie podjęciu we właściwym momencie czynności przerywających bieg przedawnienia. W doktrynie powszechnie wymienia się zarzut przedawnienia jako ten, który poręczyciel może zgłosić w ramach uprawnień przyznanych w art. 883 § 1 k.c.. Taki wniosek wypływa nie tylko z oceny charakteru przedawnienia, ale bezpośrednio wynieść go można z postanowień art. 883 § 2 k.c. Przepis ten stanowi uszczegółowienie wyrażonego w art. 879 § 2 k.c. zakresu pogarszania położenia poręczyciela w wyniku czynności dokonywanych przez dłużnika i wierzyciela. Precyzuje, że poręczyciel nie traci prawa powołania zarzutów, których dłużnik się zrzekł albo które utracił wskutek uznania roszczenia wierzyciela. Powyższe kryteria wzorcowo spełnia zarzut przedawnienia roszczenia głównego.

W rezultacie więc, w ocenie Sądu odwoławczego, apelujący słusznie zarzucił Sądowi Okręgowemu naruszenie przepisów art. 823 k.p.c., art. 118 k.c., a nadto wydane orzeczenia narusza zasady wykładni art. 883 § 1 k.c. i art. 840 §

1 k.p.c.. Z tych też względów zaskarżony wyrok zmieniono, pozbawiając w całości wykonalności w stosunku do powoda tytuł wykonawczy w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego numer (...) wystawionego przez pozwanego w dniu 8 maja 2000 roku, opatrzonego klauzulą wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Gorzowie Wlkp. z dnia 15 maja 2000 roku w sprawie VIII Co 1224/00 wraz z dalszym tytułem wykonawczym oznaczonym liczbą porządkową 2 wydanym przez Sąd Rejonowy w Gorzowie Wlkp. postanowieniem z dnia 4 stycznia 2010 roku w sprawie VIII Co 5562/09(art. 386 §2k.p.c.).

O kosztach postępowania za obie instancje orzeczono na podstawie art. 108 § 1, art. 68 k.p.c.; §2,§6 pkt 6,§13 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tj. D. U. z 2013r., poz. 461), a nadto art. 113 ust 1 Ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych(tj. Dz.U. z 2010r. Nr 90, poz. 594 ze zm.).

SSA M. Sawicka SSA E. Skotarczak SSA M. Iwankiewicz